

Irena Kwaśny

Cmentarz komunalny w Cieszynie

Cmentarz Komunalny w Cieszynie położony jest po wschodniej stronie obecnej ul. Katowickiej a jego zachodnia granica jest odbiciem przebiegu tej ulicy. Założony został w 1891 roku na planie wydłużonego, nieregularnego wieloboku. Autorami rozplanowania najstarszej części cmentarza byli dwaj inżynierowie miejscy końca XIX wieku, Leonard Hulek i Markus Dalf. W latach około 1970 i 1990 cmentarz został powiększony w kierunku północnym.

Teren nieregularnego wieloboku, zlokalizowanego na znacznym spadku terenu w kierunkach południowym i wschodnim, podzielono na działki, w celu uzyskania symetrycznych pól, łatwych do podzielenia na kwatery grobowe. Najwyższy, południowy bok cmentarza zajmuje nieomal w całości budynek bramy.

W tym samym stylu neobaroku wiedeńskiego zaprojektowana została w 1903 roku kaplica, która miała być wystawiona przy alei głównej, w miejscu obecnego panteonu.

Przez środek założenia cmentarnego prowadzi aleja główna, z której odchodzą aleje poprzeczne, rozdzielające teren cmentarza na działki, oznaczone tabliczkami żeliwnymi odlanymi w hucie trzynieckiej.

Geometryczny układ cmentarza urozmaicony został panteonem Alei Zasłużonych i sarkofagiem burmistrza Johanna Demla von Elswehr oraz dalej krzyżem erekcyjnym.

Panteon Alei Zasłużonych wybudowany został w połowie lat 30-tych XX wieku a zaprojektowany przez Alfreda Wiedermanna, znanego, cieszyńskiego architekta okresu międzywojnia. Jest to półkolistka kolumnada, tworząca siedem komór grobowych. Kanelowane kolumny ustawione są na prostych bazach, zaś na kapitelach oparto wysokie, proste belkowanie. Całość porasta winorośl tworząc rodzaj nastrojowej pergoli.

Na poszczególnych grobach znajdują się płyty nagrobkowe z różnych lat XX wieku, wykonane w różnych technikach i stylach i z różnych materiałów: granitu, dwa identycznie opracowane z alabastru, z piaskowca i marmuru.

Komora środkowa podkreślona jest kolumnami zdwojonymi. Przed nimi, na cokółkach umieszczone są dwie kwadratowe lampy z brązu.

W komorze pierwszej od lewej strony znajduje się płyta nagrobna z napisem: „Gustaw Morcinek, syn i piewca Ziemi Śląskiej, ur. 25.VIII.1891 w Karwinie, zm. 20.XII.1963 w Krakowie”.

Komora druga: „dr.h.c. Franciszek Popiołek 1868-1960, wychowawca-historyk-działacz”.

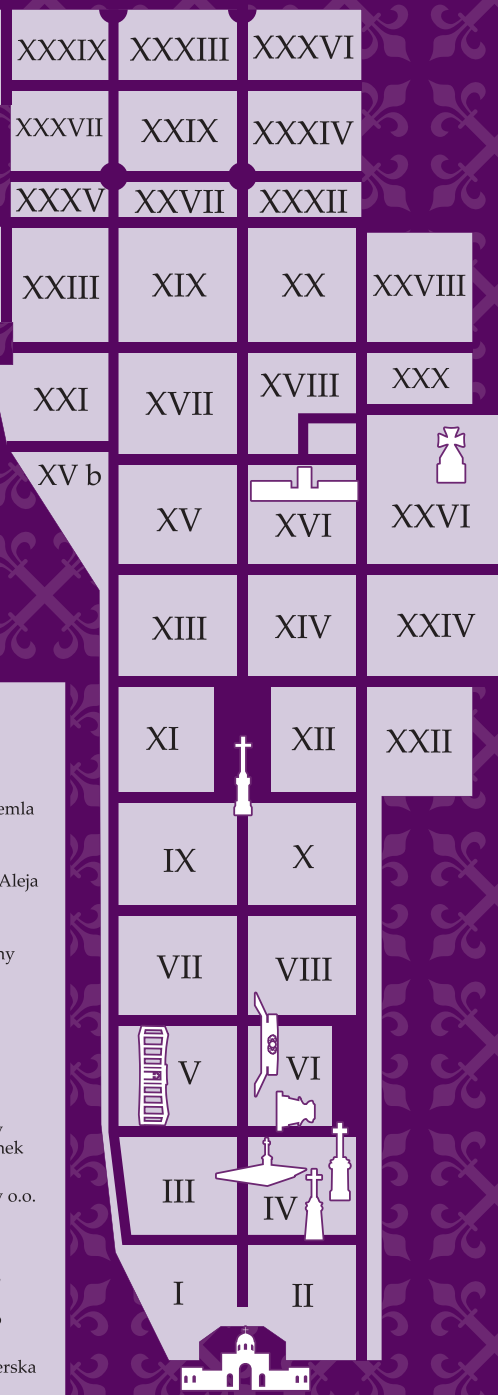
Franciszek Popiołek rodem z okolic Krakowa, przybył na teren Śląska Cieszyńskiego przed 1914 rokiem, do tworzącego się polskiego gimnazjum (Macierzy Szkolnej Księstwa Cieszyńskiego) a z czasem został tam dyrektorem. Jako pierwszy polski historyk opracował dzieje Śląska Cieszyńskiego wydając szereg książek.

Komora trzecia: „Ten ci jest miłośnik Braci i Ludu, II Mach.15.14., ks. Prałat Józef Londzin, ur. 3.II.1862, zm. 21.III.1929, kapłan, patriota, niestrudzony pracownik, długoletni katecheta gimn., poseł, senator, burmistrz miasta Cieszyna i b. prezes Rady Narodowej. Żyć w Panu i wstawiaj się za nami”.

Józef Londzin urodził się w Zabrzegu koło Czechowic w rodzinie nauczyciela, zbieracza i miłośnika kultury miejscowej. Redaktor „Gwiazdki Cieszyńskiej” sekretarz, skarbnik i działacz „Macierzy Szkolnej dla Księstwa Cieszyńskiego”, „Dziedzictwa bł. Jana Sarkandra” założyciel Muzeum Etnograficznego. Wraz z Janem Michejdą i Tadeuszem Regerem stanął w 1918 roku na czele Rady Narodowej Księstwa Cieszyńskiego. Poseł do Sejmu Polskiego, od 1927 roku burmistrz miasta. Doprowadził do komasacji zbiorów muzealnych i kolekcji w jedno muzeum, które lokalizowane zostało na cieszyńskim zamku. Był także prezesem Polskiego Towarzystwa Turystycznego Oddział w Cieszynie, twórcą Polskiego Towarzystwa Ludoznawczego w Cieszynie, działaczem Macierzy, pisarzem, naukowcem.

Komora czwarta, centralna mieści alabastrowy obelisk w kształcie półwalca z krzyżem w części centralnej, pod nim, na tle liści laurowych herb Cieszyna, niżej napis „Zasłużonym miasto Cieszyn, mieli pieczę o lud i wiarę”. Napis z nałożonych liter odlanych z brązu rozmieszczonych nieregularnie, może sugerować korekty tekstu w latach powojennych.

„Mężowie wielkiej mocy i mądrością obdarzeni (EKKLI. 44.3.) Karol Miarka, nieugięty obrońca i przewodnik ludu górnośląskiego, niestrudzony publicysta i wydawca pism, ur. 22.X.1825 w Pielgrzymowicach zmarł 15.VIII.1882 w Cieszynie”. Był czynnym organizatorem śląskiego ruchu społecznego i kulturalnego, przyczynił się do nawiązania kontaktów Śląska z innymi dzielnicami Polski.

Działki

- III - grób: Hlišnikowskich i J. Prutka, Seemannów, J. Króla, ziemne groby dziecięce
- IV - grób: Kristinusów i Mastnych, Kołodziejczykó, Dibonów
- VII - grób: Babińskich, Kocjanów
- VIII - grób rodziny Luczkiewiczów
- IX - grób: Galiczów, F. Groera, Popiołków, rodziny Scholtis
- X - grób: Hessów - Halskich, Lewińskich, L. Pokornego, grób ziemny
- XI - grób: Konczakowskich, Bukowskich, J. Michejdy, Ząbków, Jamrozów, Jonkischów
- XII - grób: Filasiewiczów, Rederów
- XIII - grób: Justów, Hajduków
- XV - grób: Matterów, Marcinków, T. Regera, Kasperlików

Brama główna od ulicy

Panteon Zasłużonych

Grób Franciszka Popiołka

Grób Karola Miarki

Aleja główna

Grób Gustawa Morcinka

Grób Józefa Londzina

Grób Pawła Stalmacha

„Paweł Stalmach - budzieli ludu śląskiego, nieustraszonego bojownika w obronie praw narodu, pełen poświęcenia dziennikarz, ur. 13.VIII.1824 w Bażanowicach, zmarł 13.XI.1891 w Cieszynie”. Wykształcony w Bratysławie i Wiedniu, na Zjeździe Słowińskim w Pradze deklarował przynależność ludu śląskiego do narodu polskiego. Po powrocie do Cieszyna redagował „Tygodnik Cieszyński”, który w 1851 roku przekształca się w „Gwiazdkę Cieszyńską”, zainicjował powstanie wielu polskich stowarzyszeń: Czytelnicy Polskiej i Biblioteki dla Ludu Księstwa Cieszyńskiego. Działalność na rzecz powołania polskiej szkoły podstawowej.

„Ks. Msgr. Ignacy Świeży, Prof. Gimn. założyciel Związku Śląskich Katolików i Dziedzictwa bł. Jana Sarkandra, długoletni poseł do Rady Państwa i na Sejm Śląski. Ur. 12.X.1839 w Kończycach Wielkich, zm. 22.X.1902 w Cieszynie”.

Założyciel katolickiego stowarzyszenia wydawniczego „Dziedzictwo bł. Jana Sarkandra dla Ludu Polskiego na Śląsku”, założyciel Gimnazjum Polskiego w Cieszynie, Macierzy Szkolnej dla Księstwa Cieszyńskiego. Autor wielu artykułów i pogadarek.

Ignacy Świeży, Karol Miarka i Józef Londzin pochowani byli na cmentarzu przy kościele św. Jerzego. Po wybudowaniu panteonu ich szczątki przeniesiono do panteonu.

Komora piąta: „dr Leonard Demel von Elswehr, 6.IV.1856-17.I.1915, Burmistrz Cieszyna 1892-1908 i 1913-1915.” Syn poprzedniego burmistrza miasta Johanna Demla, pochowanego w sarkofagu naprzeciw panteonu.

Komora szósta: „dr Władysław Michejda, adwokat i burmistrz miasta Cieszyna, ur. w Nawsiu 14 marca 1876, zm. w Cieszynie 1 kwietnia 1937”.

W niemieckiej gazecie Silesia nr 78 z 5.IV.1937 znajduje się adnotacja, że ojciec Władysława Michejdy leży również w tej alei obok Józefa Londzina, brak jednak dokładnych danych.

Komora siódma: „śp. Ludwik Brożek, 1907-1976”. Ur. 25.VIII.1907 w Karwinie zm. 7.VI.1976 w Cieszynie. Badacz śląskiego folkloru, bibliograf. Początkowo pracował jako nauczyciel, od 1930 roku był związany z „Zaraniem Śląskim”. W 1945 r. zostaje kustoszem Muzeum Miejskiego w Cieszynie oraz oddziału zaopieczonych Biblioteki Śląskiej. Badacz literatury, publicysta, autor wielu prac naukowych.

Po drugiej stronie alei głównej, w dziale VI znajduje się symboliczny nagrobek z białego marmuru, w kształcie sarkofagu – trumny, umieszczonej na wysokim, wielostopniowym, kamiennym cokole, z napisem pierwotnie niemieckim. Na dole dodana współcześnie tabliczka z napisem „dr Johann Demel von Elswehr, 1825-1892, burmistrz Cieszyna 1861-1875 i 1876-1892”.

Urodzony w Cieszynie niemiecki adwokat, reprezentował Niemców ze Śląska Cieszyńskiego w parlamentach frankfurckim w 1848 i 49 roku, parlamencie wiedeńskim oraz na Sejmie Śląskim w Opawie. Jako burmistrz przekształcił prowincjonalny Cieszyn w ośrodek administracyjny okręgu przemysłowego, rozbudował miasto o nowe przedmieścia, wprowadził w mieście kanalizację oraz oświetlenie. Torpedował inicjatywy narodowościowe Polaków. Na Sejmie Śląskim w Opawie odrzucił wnioski polskich posłów w sprawie wykluczenia języka niemieckiego, jako wykładowego, w pierwszych klasach szkół powszechnych i wprowadzenia języka polskiego i czeskiego. Zmarł w Opawie, zaś pochowany został w grobowcu rodzinnym, na cmentarzu przy kościele św. Jerzego, następnie przeniesiony został na cmentarz komunalny.

Tuż obok, przy alei głównej, stoi tzw. Socjalistyczna Aleja Zasłużonych. Składa się ona z 5 komór grobowych. Napisy na płytach poziomych „Maria Wardas, 5.7.1907-17.4.1986, Jan Foltyn 17.9.1903-24.6.1986, Bronisław Czuma, 14.9.1918-19.6.1976, Wincenty Zajac 28.3.1903-16.2.1975, Aurelia Zajac 20.10.1904-8.1.1983.”

Centralnym punktem alei głównej jest krzyż erekcyjny. Aleja główna przecina się z eksponowaną aleją boczną, tworząc półokrąg na granicy działów IX, X, XI, XII. Krzyż erekcyjny z 1891 roku, wykonany jest z czarnego granitu wraz z podstawą ustawioną na dwu kamiennych schodach. Postać Chrystusa jest wykonana z ceramiki – rodzaju biskwitu. Od frontu, do postumentu przytwierdzona jest tabliczka z napisem: „Jam jest zmartwychwstanie i żywot, kto we mnie wierzy choćby umarł żyć będzie”.

Od krzyża prowadzi dalej aleja główna zakomponowana w charakterze parkowym. Na terenie cmentarza zlokalizowane są ponadto inne zespoły, zbiorowych grobów ziemnych.

W Dziale IV znajdują się groby sióstr zakonnych Boromeuszek. Nad całością góruje wysoki krzyż z jasnego marmuru ustawiony na wysokim postumencie, dekorowanym dwoma wolutami, z symbolem Boromeuszek na środku i napisem „S.Caroli B. Sorores Misericordia, U Pana jest Miłosierdzie i ob-

ficie u niego odkupienie”. W bezpośrednim sąsiedztwie krzyża znajdują się identyczne współczesne nagrobki granitowe. Pochowano tutaj 202 siostry Boromeuszki. Do niedawna, przy bocznej alei tego działu, pod ogrodzeniem zobaczyć można było najstarsze groby ziemne z niskimi stellami nagrobnymi zdobionymi identycznymi, owalnymi, emaliowanymi tablicami z nazwiskami zmarłych sióstr.

Nieopodal znajduje się zespół grobów 39 sióstr Elżbietanek. Groby usytuowane są w dwu rzędach. Są to lastrykowe płyty z kamiennymi stellami z inskrypcją. Między grobami stoi wysoki krzyż z jasnego marmuru, o formie identycznej jak krzyż s. s. Boromeuszek lecz z symbolem zakonu Elżbietanek.

Zespół grobów o. o. Bonifratrów jest wydzielony niskim opłoceniem i mieści 23 groby, w dwu rzędach. Są to groby ziemne oraz nakryte płytami lastrykowymi. W centrum krzyż identyczny jak u sióstr lecz z symbolem bonifraterskim - jabłkiem granatu i napisem „F.F. Misericordie”.

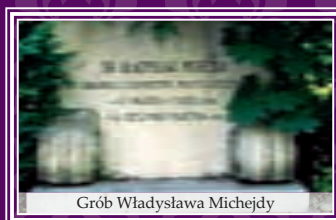
Na końcu działu XVI aleję zamyka podłużny, wysoki grobowiec zbiorowy wykonany z piaskowca brenneńskiego. Wysoka stela w centrum kompozycji posiada napis „Z ich męczeństwa i krwi nasza wolność”, nad napisem płaskorzeźba – odlew orła bez korony. Stela prawa posiada napis: „Ofiarom faszystów hitlerowskiego w 20 rocznicę wybuchu II wojny światowej ufundował Związek Bojowników o Wolność i Demokrację” natomiast stela lewa z napisem: „W mogile tej spoczywa 81 męczenników zamordowanych w latach 1944-45 na cmentarzu żydowskim w Cieszynie” upamiętnia śmierć 65 Polaków, 15 Czechów i 1 Włocha. Na niewielkiej białej tabliczce wmurowanej po prawej stronie schodków wejściowych znajduje się słabo czytelny napis „Les anciens des stalags... et X a leurs camarades de toutes nations morts en captivites, aout 1965”.

W Dziale XXVI znajduje się kwatera żołnierska z lat 1914-1939. Składa się z rzędów identycznych, betonowych krzyży żołnierskich, ułożonych w kształcie odwróconej litery U. Centralnie ustawiony jest krzyż z nazwiskami poległych żołnierzy, wyrytymi na czterech bokach postumentu. Do początku lat 90-tych XX wieku mogiły posiadały obramienia i napisy.

Po przeciwnej stronie ścieżki, już w dziale XXXI znajduje się mogiła zbiorowa milicjantów, składająca się z kilku betonowych krzyży żołnierskich (identycznych jak na mogiłach żołnierskich, być może zabranych z tej kwatery), otoczonych niskim opłoceniem i pokryta niską zielenią. Na grobie nie ma żadnej inskrypcji ani tablic.

Grób Ignacego Świeżego

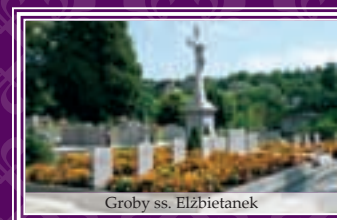
Grób Władysława Michejdy

Sarkofag Johanna Demla von Elswehr

Krzyż erekcyjny

Groby ss. Elżbietanek

Grób zbiorowy zamordowanych w latach 1944-45

Grób Leonarda Demla von Elswehr

Grób Ludwika Brożka

Socjalistyczna Aleja Zasłużonych

Groby ss. Boromeuszek

Groby oo. Bonifratrów

Kwatera żołnierska

Groby i grobowce osób prywatnych:

W zamieszczonym niżej opisie wymienione są nagrobki, które w sposób istotny uwidaczniają przemiany stylowe architektury nagrobnej na Śląsku Cieszyńskim w latach 1890-2007, pokazując zmiany estetyki i gustu poszczególnych pokoleń i grup społecznych. Ponieważ wybranych zostało kilkanaście różnorodnych nagrobków, wybór ten jest nieobiektywny a decydującym kryterium była ich autentyczność, nie zaś zasługi zmarłego.

Dział III

Nagrobek z jasnego marmuru z metalową płaskorzeźbą głowy Chrystusa. Powstał w 1904 roku i należy do rodziny Hliśnikowskich.

Nagrobek z popielatego granitu z żelaznym kutym płotem znacznej wysokości. Na postumencie stoi wysoki, prosty krzyż. Brakuje dwu metalowych lamp, z których zachowały się tylko postumenty. Grób należał do rodziny bogatych kupców, Seemannów - właścicieli sklepu rzeźniczego przy ul. Głębokiej. Nagrobek jest importem wiedeńskim firmy Sommer & Weniger.

W rzędzie równoległym do głównej alei znajdują się ziemne groby dziecięce, które zdobione były alabastrowo-cementowymi figurkami dzieci i aniołków. Formy tych rzeźb powstały w końcu XIX wieku a firma kamieniarsko-nagrobkowa Swarowskiego używała ich jeszcze w latach 30-tych XX wieku. Groby w ostatnich latach pozbawione zostały rzeźb. Pojedyncze egzemplarze podobnych rzeźb znajdują się w dziale II i IV.

Grobowiec z prostą marmurową płytą nagrobną i nagrobkiem w kształcie części portalu, zbudowanego z grupy kilku gładkich słupów, flankujących wąski otwór wejściowy. Między nimi zamocowana krata z ażurowym napisem „Józef Król 1882-1946” na płycie poziomej napis „swojemu profesowi uczniowie”.

Dział IV

Nagrobek ogrodzony ozdobnym płotem, kutymi lampami jest prostym krzyżem z czarnego granitu. Należał do rodziny Kristinusów i Masnych (handel meblami i snycerka).

Pomnik z czarnego granitu z dużym krzyżem i łańcuchami metalowego

opłocenia oraz metalową osłoną. Grób powstał w 1902 roku i należy do rodziny Kołodziejczyków - cieszyńskich rzeźników.

Nagrobek typu obeliskowego z czarnego granitu, metalowe ogrodzenie z wysokimi słupkami narożnymi, dekorowanymi elementami kwiatowymi, dwie metalowe, prostokątne lampy. Napis Dibon. Rodzina ta trudniła się kupiectwem i przybyła do Cieszyna w XVIII wieku z północnych Włoch.

Dział VII

Pomnik z rzeźbą anioła z jasnego marmuru o wydatnych skrzydłach, przysłoniętego zwisającą od pasa udrapowaną zasłoną, w rękach trzymającego girlandę kwiatową. Na płycie po bokach ustawione są dwa metalowe kwietniki i dwie donice marmurowe. Napis Rodzina Babińskich.

Dział VIII

Grobowiec rodziny Łuczkiwiczów, imituje wejście do świątyni greckiej. Po obu stronach portyku ustawione metalowe amfory. Całość nagrobka wykonana została z białego marmuru. Grobowiec pierwotnie należał do rodziny Eberhard i wykonany został w wiedeńskiej firmie M. Bonnerschein Wien III Adamgasse 5.

Dział IX

Grobowiec – pomnik z białego marmuru z dwoma latarniami. Napis „Dr. Jan Galicz, 1874-1939, żona Wanda 1879-1945, w Panu miłosierdzie i zbawienie moje. PS 129”. Działacz społeczny i narodowy w zaborze austriackim, twórca ruchu turystycznego na Śląsku Cieszyńskim.

Pomnik z surowego kamienia imitującego skałę, z krzyżem i secesyjną wicią roślinną. Napis „Dr F. Groer 1868-1940”. Wybitny lekarz, ordynator Szpitala Śląskiego w Cieszynie.

Grobowiec z lat 20-tych, wykonany z lastrika płukanego, piaskowca i czarnego granitu. Napis na postumencie „Popiołek”.

Grobowiec z czarnego marmuru, kamienia, metalowych okuć i ciekawych dwu zwisających na długich uchwytych lamp. Napis częściowo skutu Familie Scholtis.

Dział X

Grobowiec z wysoką postacią zasmuconego anioła o cechach secesyjnych. Napis Hess-Halscy. Franciszek Hess był wieloletnim drukarzem i kierownikiem Drukarni Wydawniczej w Cieszynie. Przed 1939 był pracownikiem wydawnictwa i drukarni Dziedzictwa bł. Jana Sarkandra.

Granitowy pomnik z krzyżem, kamienną obudową i metalowym, kutym ogrodzeniem z dwoma starymi lampami na kutych podporach. Grób rodziny Lewińskich, znanych fabrykantów odzieży i rzemieślników.

Pomnik z piaskowca, secesyjno - modernistyczny jest wysokim obeliskiem z metalowym medalionem z głową Chrystusa, napis zniszczony Ludwik Pokorny.

Grób ziemny w głębi działu zdozi krzyż odlewany z postacią Chrystusa.

Dział XI

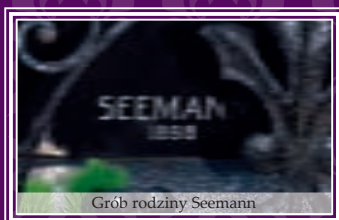
Grobowiec z czarnego, szlifowanego granitu. Powstał przed I wojną światową i do dziś należy do rodziny Konczakowskich. Nagrobek sygnowany J. Becke – firma kamieniarska z Morawskiej Ostrawy.

Rodzina Konczakowskich, przybyła do Cieszyna z Oświęcimia. Specjalizowali się w handlu wyrobami metalowymi, zaś Brunon Konczakowski zasłynął jako znawca i kolekcjoner broni, współpracujący z Muzeum Wojska Polskiego, Wawelem, posiadacz największego w Polsce prywatnego muzeum broni.

Grobowiec z wysokim krzyżem ustawionym na wielostopniowym postumencie, o który opiera się zrozpaczona kobieta. Obok dłoni leżała róża. Nagrobek z początku XX wieku należy do Rodziny Bukowskich. Wykonany został przez firmę kamieniarską z Morawskiej Ostrawy J. Becke.

Grobowiec piaskowcowy z mozaiką przedstawiającą Chrystusa. Całość ma charakter secesyjno-modernistyczny.

Nagrobek modernistyczny o formie szerokiego obelisku z dwoma latarniami metalowymi. Napis na płycie - „dr Jan Michejda, adwokat krajowy, prezes Izby Adwokackiej, Poseł na Sejm Śląski i do Rady Państwa - prezydent byłego Rządu Krajowego, burmistrz miasta Cieszyna, komandor orderu Odrodzenia Polski 18 lipca 1853-14 maja 1927.” Nagrobek z końca lat 20-tych.

Grób rodziny Seemann

Grób Kołodziejczyków

Grób Babińskich

Grób L. Pokornego

Grób Konczakowskich

Grób rodziny Jedek

Grób Józefa Króla

Grób Dibonów

Grób Popiołków

Jeden z zachowanych starych krzyży żeliwnych

Grób dr. Jana Michejdy

Grób rodziny Jonkischów

W poprzecznej alejce tego działu znajdują się interesujące groby z początku XX wieku.

Secesyjny nagrobek Rodziny Ząbków jest wysokim obeliskiem - ścianą, z której wylania się postać Chrystusa. Stella oraz ogrodzenie dekorowane są motywem korony cierniowej o stylizacji secesyjnej.

Nagrobek zwieńczony wysokim krzyżem, rytymi emblematami zawodowymi zmarłych - cyrklem, linijką kreślarską i ekierką architekta. Wokół bogate oplocenie metalowe. Grób rodziny Jamrozów należał pierwotnie do rodziny Jedków, która w 2 połowie XIX wieku była rodziną cieszyńskich budowniczych.

Grobowiec Jonkischów w kształcie urny. Antoni Jonkisch był znanym budowniczym cieszyńskim, między innymi wybudował domy i kaplicę Sióstr Boromeuszek.

Dział XII

Grobowiec z piaskowca z krzyżem i napisem „Hilary Filasiewicz 23.11.1846-21.1.1922, Bronisława z Weychertów Filasiewiczowa 23.4.1852 – 11.8.1931” Działacz narodowo społeczny, twórca Legionu Cieszyńskiego w 1914 roku.

Grobowiec w typie romańskiej bramy należy do rodzin Rederów, Rampeltów, Scholtisów, Monné, które w XIX wieku przybyły do Cieszyna z Lwowa.

Dział XIII

Grób rodziny Justów - typowych małomieszczan cieszyńskich. 1 listopada grób zyskiwał specyficzny, nieco jarmarczny, bibułkowy wystrój, nad którym czuwała jedna z sióstr Just, siedząc w krześle na grobowcu.

Grobowiec typu architektonicznego w typie lat 30-tych XX wieku, w centrum napis metalowy „Hajduk”. Grobowiec należał do rodziny cieszyńskich budowniczych okresu międzywojnia.

Dział XV

Pomnik z żeliwną figurą anioła rodziny Matterów, sygnowany J. Scheuerer Biała. Matterowie na przełomie XIX i XX wieku byli właścicielami cegielni.

Grobowiec w typie krypty-mauzoleum, jedyny na terenie cmentarza. Grób rodziny Marcinków - właścicieli Winogradu.

Grobowiec z piaskowca, „1872-1938, Tadeuszowi Regerowi, niestrudzonemu bojownikowi o polskość i socjalizm ludu śląskiego PPS”. Na metalowej plakiecie, reliefowo ujęta głowa zmarłego. W latach 1918-20 wchodził w skład Rady Narodowej Księstwa Cieszyńskiego.

Grobowiec z lat 30-tych XX wieku, z piaskowca i marmuru. Napis „Leopoldyna Kasperlikowa, żona generała 6.9.1854-21.12.1931, Karol Kasperlik, gen. Brygady Wojsk Polskich w stanie spoczynku 14.10.1861-8.1.1937 RiP”. Austriacki generał, następnie w wojsku polskim, cieszyńszczytanin, brat infulata Wilhelma Kasperlika.

Niniejsze opracowanie ma charakter ogólny i jest próbą zwrócenia uwagi na cmentarz komunalny w Cieszynie, ale również na inne cmentarze historyczne. Spacerując po nich jesteśmy świadkami historii miasta, mieszkających tutaj ludzi, ich gustów, mód, skomplikowanych dziejów i tragedii. Spróbujmy się nad tym zastanowić, a mimo wielu zniszczeń, które miały miejsce w latach poprzednich, spróbujmy zachować go w stanie autentycznym, wzorem innych znanych, starych cmentarzy.

Tekst: Irena Kwaśny
Redakcja i dobór ilustracji: Renata Karpińska
Projekt graficzny: Patrycja Kopera / Magenta Studio
Fotografie: Renata Karpińska

Egzemplarz bezpłatny

Wydawca:
Biuro Promocji i Informacji
Urząd Miejski, Rynek 1
43-400 Cieszyn
tel. 033 4794 240-3
promocja@um.cieszyn.pl
www.cieszyn.pl

Grób Filasiewiczów

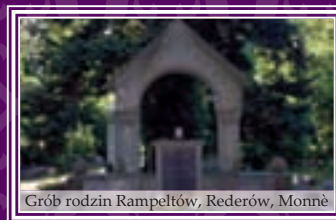
Grób Justów

Grób Matterów

Grób Tadeusza Regera

Grób rodzin Rampeltów, Rederów, Monné

Grób Hajduków

Grób Marcinków

Grób Kasperlików

Cmentarz komunalny
w Cieszynie
Irena Kwaśny